

PARAULA I VIDA

Convé la classe de religió

En aquests dies d'abril té lloc la matrícula dels infants i joves a totes les escoles. Cal valorar que rebin uns coneixements apropiats, que els ajudin en la seva vida i que els permetin prendre decisions amb responsabilitat. Els pares tenen dret a escollir l'orientació moral i religiosa de la formació dels seus fills, i les autoritats tenen el deure de posar-hi els mitjans. El Papa Benet XVI, en una trobada amb professors de religió italians, els recordava que «gràcies a l'assignatura de religió, l'escola i la societat s'enriqueixen amb veritables laboratoris de cultura i d'humanitat, en els quals, desxifrant l'aportació significativa del cristianisme, la persona és capacitada per a descobrir el bé i per a créixer en la responsabilitat; per a buscar l'intercanvi, afinant el sentit crític i per a recórrer als dons del passat, de manera que es pugui comprendre millor el present i projectar-se conscientment cap al futur».

L'ensenyament religiós a l'escola pertany preferentment a l'àmbit cultural, de coneixements útils i raonats, vàlids per a un creient i per a un no-creient, mentre que la catequesi introdueix en la vivència personal de la fe

cristiana. Per tal de comprendre la cultura del nostre país, amb profundes arrels cristianes, convé la classe de religió catòlica, com a l'Índia convé entendre d'hinduisme i de budisme. Música, cinema, pintura, escultura, arquitectura, filosofia, història, política, folklore, tradicions, necessiten dels conceptes religiosos per a ser plenament compresos. I el mateix podem dir, en un nivell més genèric, d'una coexistència mínima de les altres religions per a poder captar el món globalitzat on vivim.

Davant la fragmentació del saber, necessitem una cosmovisió. És una fragmentació que ha contribuït notablement a la proliferació de crisis d'identitat cultural, de valors i de tradicions. És clar que una educació integral ha d'incloure la dimensió moral. Valors com la solidaritat, la sinceritat, la justícia, la veritat, el respecte i la generositat són imprescindibles en la nostra societat. I això mateix val per al medi ambient, per a un respecte ecològic integral. Un ensenyament global ha de respondre a les preguntes clau sobre el sentit de la nostra existència: ¿De què em serveix conèixer l'evolució de l'univers, si ningú no m'ajuda a fer-me les preguntes essencials sobre la vida, o no em guia

en la diferència entre animals, robots i persones? ¿Qui ajudarà les noves generacions a fonamentar veritablement els drets humans o a situar-se raonablement davant l'enigma de la mort? Serà a la classe de religió on infants i adolescents podran conèixer els continguts de la fe cristiana amb rigor acadèmic, sentit crític i obertura al diàleg. El nivell d'ignorància en matèria religiosa ha crescut tant que, avui en dia, no podem ni hem de donar res per suposat, sinó que cal recomençar pels fonaments bàsics. Cada vegada veiem amb més claredat que l'estabilitat internacional, i fins i tot la nostra convivència amb els nou-vinguts, necessita sustentat-se en el diàleg interreligiós. Ara bé, només pot dialogar qui té consciència i coneixement argumentat del seu propi punt de partida.

Per aquestes raons, entre d'altres, podem afirmar que l'assignatura de religió a l'escola és un dret, un deure i una resposta a les inquietuds de mares i pares que volen que els seus fills puguin conèixer, també en l'àmbit escolar, allò que dona horitzó, sentit i consistència a la vida. És una necessitat per a la cultura i la cohesió dels ciutadans del nostre país.

† **Joan-Enric Vives**
Arquebisbe d'Urgell

ACTUALITAT

Reunió del Consell Presbiteral a Balaguer

Dilluns dia 5 de març va tenir lloc, a la Casa d'espiritualitat del Sant Crist de Balaguer, la reunió ordinària del Consell Presbiteral d'Urgell que fou presidida per l'Arquebisbe Joan-Enric Vives amb la presència de la pràctica totalitat dels consellers. El tema central de la reunió fou la presentació de les activitats realitzades per la Delegació de Patrimoni Cultural del Bisbat a la diòcesi i dels projectes de futur que es volen encarar. L'Arquebisbe Joan-Enric, a partir de la Nota dels Bisbes de Catalunya del dia 16 de febrer, va aportar una breu reflexió pastoral de la situació política i social que s'ha viscut a Catalunya els darrers mesos. El Vicerector del Seminari diocesà d'Urgell, Mn. Gabriel Casanovas, va informar als consellers sobre el Seminari diocesà d'Urgell i l'activitat dels sis seminaristes que s'hi formen.

APUNTS PER A L'ANÀLISI

LES RAONS DE CREURE

La religió dels sentits (i III)

La festa és un símbol de la plenitud possible. És, tal i com la concebo, una celebració de la vida. No obeeix a cap raó instrumental. És gratuïta, do generós, oberta a tots. Res a veure amb la seva degeneració consumista i elitista que molt sovint contemplem en la nostra societat. La festa és, al contrari, higiènica, saludable, catàrtica, necessària, equilibra les tensions i ajusta els contraris. És un espai i un temps en el qual les persones ens trobem i ens reconeixem; és un assaig de noves possibles maneres d'ésser i de viure.

És gratuïta. Eleva per damunt de les preocupacions immediates i de les recerques de resultats tangibles. Posa en nosaltres profunditat i alçada per

guardar-nos d'atribuir-nos la glòria de les nostres obres. Ens situa en el nostre veritable nivell; no és tant el que fem com el que som. Una festa basada en la utilitat, en el rendiment, no és, pròpiament, una festa. És un esperpent de festa.

L'home calculador i racional ha matat l'*homo festivus* que porta en el seu dedins. Ens hem convertit en espectadors de la festa aliena o bé en consumidors d'entreteniments, o bé en practicants de l'evasió del divendres, però tot això són esperpents de la festa. La festa és la celebració de l'ara, però de l'ara comunitari. És expressar obertament, a través de la imaginació i la bellesa del cos que és un goig existir ara en aquest món i existir-hi amb vosaltres.

L'opció cristiana és una opció que, en lloc d'amargar la vida, l'endolceix; li introdueix pau i serenitat. Res més amarg que pensar que venim del no res i que tot tendeix, irremissiblement, cap al no res i que tots els esforços són en debades.

¿Hi ha quelcom més amarg que perdre l'estimada en una mort prematura i assumir que mai més no podré veure-la, ni besar-la, ni abraçar-la? L'opció cristiana ens mou a esperar, a creure en la comunió de tots, en la trobada eterna, en cos i ànima, no se sap com, ni quan, però un encontre de tots aquells que estimem i hem estimat en l'eternitat. Aquesta fe, lluny d'amargar-nos, ens mou a la festa, fa bategar el cor d'alegria.

Francesc Torralba, doctor en Teologia

PALABRA Y VIDA

Conviene la clase de religión

En estos días de abril tiene lugar la matriculación de los niños y jóvenes en todas las escuelas. Hay que valorar que reciban unos conocimientos apropiados, que les ayuden en su vida y que les permitan tomar decisiones con responsabilidad. Los padres tienen derecho a escoger la orientación moral y religiosa de la formación de sus hijos, y las autoridades tienen el deber de poner los medios. El Papa Benedicto XVI, en un encuentro con profesores de religión italianos, les recordaba que «gracias a la asignatura de religión, la escuela y la sociedad se enriquecen con verdaderos laboratorios de cultura y de humanidad, en los que, descifrando la aportación significativa del cristianismo, la persona es capacitada para descubrir el bien y para crecer en la responsabilidad; para buscar el intercambio, afinando el sentido crítico y para recurrir a los dones del pasado, de manera que se pueda comprender mejor el presente y proyectarse conscientemente hacia el futuro».

La enseñanza religiosa en la escuela pertenece preferentemente al ámbito cultural, de conocimientos útiles y razonados, válidos para un creyente y para un no-creyente, mientras que la catequesis introduce en la vivencia personal de la fe cristiana. Para comprender la cultura de nuestro país, con profundas raíces cristianas, conviene la clase de religión católica, como en la India conviene entender de hinduismo y de budismo. Música, cine, pintura, escultura, arquitectura, filosofía, historia, política, folklore, tradiciones, necesitan de los conceptos religiosos para ser plenamente comprendidos. Y lo mismo podemos decir, en un nivel más genérico, de un conocimiento mínimo de las otras religiones para poder captar el mundo globalizado en que vivimos.

Ante la fragmentación del saber, necesitamos una cosmovisión. Es una fragmentación que ha contribuido notablemente a la proliferación de crisis de identidad cultural, de valores y de tradiciones. Está claro que una educación integral debe incluir la dimensión moral. Valores como la solidaridad, la sinceridad, la justicia, la verdad, el respeto y la generosidad son imprescindibles en nuestra sociedad. Y esto mismo vale para el medio ambiente, para un respeto ecológico integral. Una enseñanza global debe responder a las preguntas clave sobre el sentido de nuestra existencia: ¿De qué me sirve conocer la evolución del universo, si nadie me ayuda a hacerme las preguntas esenciales sobre la vida, o no me guía en la diferencia entre animales, robots y personas? ¿Quién ayudará a las nuevas generaciones a fundamentar verdaderamente los derechos humanos o a situarse razonablemente ante el enigma de la muerte? Será en la clase de religión donde niños y adolescentes podrán conocer los contenidos de la fe cristiana con rigor académico, sentido crítico y apertura al diálogo. El nivel de ignorancia en materia religiosa ha crecido tanto que, hoy en día, no podemos ni debemos dar nada por supuesto, sino que hay que recomenzar por los fundamentos básicos. Cada vez vemos con más claridad que la estabilidad internacional, e incluso nuestra convivencia con los recién llegados, necesita sustentarse en el diálogo interreligioso. Ahora bien, sólo puede dialogar quien tiene conciencia y conocimiento argumentado de su propio punto de partida.

Por estas razones, entre otras, podemos afirmar que la asignatura de religión en la escuela es un derecho, un deber y una respuesta a las inquietudes de madres y padres que quieren que sus hijos puedan conocer, también en el ámbito escolar, lo que da horizonte, sentido y consistencia a la vida. Es una necesidad para la cultura y la cohesión de los ciudadanos de nuestro país.

† Joan-Enric Vives
Arzobispo de Urgell

Trobada a Agramunt amb el Consell General de les Filles de Crist Rei

Diumenge dia 18 de març, la comunitat parroquial d'Agramunt va viure amb intensitat el Dia del Seminari amb la presència de l'Arquebisbe Joan-Enric, President de la Comissió de Seminaris de la CEE que va voler celebrar la Jornada del Seminari a Agramunt, aprofitant la presència a la Parròquia del Consell General de les «Filles de Crist Rei» que en aquella data es trobaven visitant la Comunitat de Germanes de Filles de Crist Rei que habitualment hi resideixen i que van voler conèixer de prop la terra natal del Venerable Mn. Josep Gras i Granollers, nascut a Agramunt l'any 1834 i fundador de l'Institut de Filles de Crist Rei i del qual el 2018 se celebra el centenari de la seva mort.

L'Arquebisbe va presidir l'Eucaristia dominical de la Parròquia, acompanyat del Rector Mn. Josep Uriel Álvarez i del Prevere Mn. Ferran Solé que hi col·labora pastoralment. Les tres germanes que formen la comunitat d'Agramunt, Gna. M. Dolores, M. Teresa i Visitación, van assistir-hi juntament amb les Germanes del Consell General que s'hi trobaven de visita.

En acabar la celebració, l'Arquebisbe va visitar a casa seva el Prevere Mn. Josep M. Santesmases, i posteriorment van compartir un dinar de germanor amb les Germanes Filles de Crist Rei, amb la Comunitat de Germanes Missioneres de la Immaculada Concepció que també són presents a Agramunt i amb els mossens.

L'endemà dia 19 de març, festa de Sant Josep, es va celebrar a Agramunt, davant la casa natal del venerable Mn. Josep Gras i Granollers, una Eucaristia d'acció de gràcies en l'any centenari de la seva mort.

L'Eucaristia fou presidida pel Rector d'Agramunt, Mn. Josep Uriel Álvarez, i hi van assistir les Germanes Religioses del Consell General de l'Institut reli-

giós de les «Filles de Crist Rei», per ell fundades al Sacromonte de Granada, que en aquella data es trobaven visitant la Comunitat de tres germanes de les Filles de Crist Rei a Agramunt, les Gnes. M. Dolores, M. Teresa i Visitación.

A la seva homilia, el Rector va destacar l'alegria que suposava per a la comunitat parroquial d'Agramunt i per a tot el poble poder celebrar l'Eucaristia davant la seva casa natal precisament en el dia de la festa litúrgica de Sant Josep coincidint amb l'onomàstica del Venerable Fundador de les Filles de Crist Rei. Una imatge de l'infant Jesús «Crist Rei» es va entronitzar aquell dia a la portalada de la casa natal del Venerable Josep Gras, actualment en procés de beatificació.

Una membre del Consell va explicar els principals trets de la biografia del Venerable Fundador de les «Filles de Crist Rei».

Posteriorment, les Germanes del Consell General i les Germanes d'Agramunt de les «Filles de Crist Rei» van ser rebudes per l'Il·lm. Sr. Alcalde d'Agramunt, Sr. Bernat Solé i Barril, a la Sala de Plens de l'Ajuntament d'Agramunt.

► **Formació de catequistes.** El Centre Sant Domènec de Càritas de Balaguer va acollir una matinal de formació de catequistes organitzada per la Delegació diocesana de Catequesi del Bisbat d'Urgell, amb una assistència de 50 catequistes procedents de diverses parròquies de la diòcesi.

La jornada començà amb la salutació de benvinguda per part de

Mn. Antoni Elvira, Delegat diocesà de Catequesi, i s'inicià una estona de pregària. Mn. Jaume Mayoral conduí la pregària que consistí en un cant inicial, la lectura d'un fragment de l'Evangelí (Mt 13,1-11), el cant del Pare Nostre i es clogué amb la Pregària del Catequista de Sant Joan Pau II.

Seguidament es procedí a l'inici de la formació a partir dels tallers

on s'havien inscrit els catequistes. Des de les 11 a les 13.30 h s'impartiren els següents tallers: LA PREGÀRIA, a càrrec de la Sra. Montse Villaró; ELS PARES PARLEN, a càrrec del Sr. Fito Tugues; LA CATEQUESI AMB ELS SENTITS, a càrrec del Sr. Ramon Oromí; i DINÀMIQUES DE LA CATEQUESI, a càrrec de la Sra. Mariví Castaño.

TWITTER DEL PAPA FRANCESC

@Pontifex: «A mida que creixem en la vida espiritual, comprenem que la gràcia ens arriba juntament amb els altres i cal compartir-la amb els altres» (7 de febrer).

@Pontifex: «No podem restar en silenci davant del patiment de milions de persones la dignitat dels quals està ferida» (8 de febrer).

@Pontifex: «El Senyor es fa present a la nostra vida mostrant-nos tot el seu amor i ens encoratja a correspondre-hi amb generositat» (10 de febrer).

@Pontifex: «Els malalts han de ser sempre estimats en la seva fragilitat i respectats en la seva inviolable dignitat» (11 de febrer).

La processó de Divendres Sant a La Seu d'Urgell s'obre a la major participació ciutadana

Els actes de la Setmana Santa, que es van iniciar amb la celebració de Dilluns Sant a la Catedral de Santa Maria d'Urgell, es van celebrar en diferents punts de la diòcesi amb gran implicació de fidels. Les processons de La Seu d'Urgell i de Bossòst, les més antigues del Pirineu, van aplegar centenars de persones.

En el cas de La Seu d'Urgell, a la Parròquia de Sant Ot, les diferents confraries de la ciutat que participen en la processó de Divendres Sant i l'Ajuntament de La Seu d'Urgell havien fet una invitació enguany a tots els ciutadans i feligresos de la ciutat a participar a la processó de Divendres Sant. Moltes persones van poder formar-ne part encara que no estiguessin vinculades a cap associació o confraria de la processó.

Una processó molt antiga

La processó de Divendres Sant de la Seu d'Urgell és una de les més antigues de Catalunya. El 1570 el Capítol de la Catedral ordenava com havia de ser la presidència de les diferents processons que se celebraven a la ciutat. Uns anys més tard, el 1575, ja trobem constància d'una processó de Divendres Sant. Possiblement només recorria l'interior de la Catedral. Els germans de la Confraria de la Preciosíssima Sang, fundada a l'antic Hospital de Pobres el 1603, foren els primers en treure un pas pels carrers en la processó. Més endavant, aquesta entitat civil i religiosa tingué cura de la construcció d'altres passos de la Passió de Crist. Durant més de quatre-cents anys la Processó de la Ciutat d'Urgell ha recorregut els carrers del centre històric.

Els feligresos i la ciutadania hi han participat des de diferents àmbits: els uns com a integrants de les diferents confraries, els altres com a Armats i Hebreus, o els més petits

amb Vestes o de Veròniques. Molta altra gent, amb la merescuda devoció i respecte, hi participen acompanyant amb ciris els passos i també de penitents portant una Creu.

Els passos de la processó a La Seu d'Urgell

Els diferents passos de la processó de Divendres Sant de La Seu d'Urgell

són: els Armats i els Hebreus, l'Oració a l'Hort, el Prendiment, l'Assotament, Jesús Davant de Ponç Pilat, el Natzarè, la Puríssima Sang, la Pietat, el Sant Sepulcre i la Dolorosa.

També hi participen nens i nenes vestits d'angelets, Veròniques, Samaritanes, i Vestes. La processó de la ciutat conserva uns elements que la singularitzen: els nens vestits d'Hebreus que acompanyen els Armats, i els petits abillats amb artesanes i elegants Vestes que porten els Impropers.

La majoria de passos són obra de la coneguda Escola d'imatgeria religiosa d'Olot. Els estendards de les diferents confraries rememoren els pretèrits anys de les seves respectives fundacions.

La processó és l'acte religiós i cívic que aplega més gent a La Seu d'Urgell, la gran majoria vinguda de fora de la ciutat —de la comarca i contrades veïnes—, així com un gran nombre de turistes que visiten el país durant la Setmana Santa i la Pasqua.

LECTURES DE LA MISSA DIÀRIA I SANTORAL

9. □ Dilluns (lit. hores: 2a setm.) [Is 7,10-14; 8,10 / Sl 39 / He 10,4-10 / Lc 1,26-38]. Anunciació del Senyor. Santa Maria de Cleofàs, parenta de la Verge Maria; sant Marcel, bisbe.

10. □ Dimarts [Fets 4,32-37 / Sl 92 / Jo 3,7-15]. Sant Ezequiel, profeta (s. VI aC); sant Dimes, el bon lladre; sant Terenci, mr.

11. ■ Dimecres [Fets 5,17-26 / Sl 33 / Jo 3,16-21]. Sant Estanislau, bisbe de Cracòvia i mr. (1079); sant Isaac, monjo.

12. □ Dijous [Fets 5,27-33 / Sl 33 / Jo 3,31-36]. Sant Juli I, papa (romà, 337-352); sant Damià, bisbe.

13. □ Divendres [Fets 5,34-42 / Sl 26 / Jo 6,1-15]. Sant Hermene-

gild, príncep hispànic, mr. (586); sant Martí I, papa (649-656) i mr.; santa Agatònica, mr.

14. □ Dissabte [Fets 6,1-7 / Sl 32 / Jo 6,16-21]. Sant Tiburci, mr.; sant Lambert, bisbe; santa Domnina, vg. i mr.

15. □ Diumenge vinent, Ill de Pasqua (litúrgia de les hores: 3a set-

mana) [Fets 3,13-15.17-19 / Sl 4 / 1Jo 2,1-5a / Lc 24,35-48]. Sant Telm (denominació amb què és conegut popularment el beat Pedro González), religiós dominicà, de Galícia; sant Crescent, màrtir; santes Basilissa i Anastàsia, màrtirs a Roma.

Diumenge II de Pasqua o de la Divina Misericòrdia (B)

COMENTARI

Com el Pare m'ha enviat a mi també jo us envio a vosaltres

Maestà, de Duccio di Buoninsegna (s. XIV),
Museo dell'Opera, Siena (Itàlia)

El llibre dels Fets dels Apòstols s'estructura sobre l'encàrrec del Ressuscitat als Apòstols: *Quan l'Esperit Sant vindrà sobre vosaltres, rebreu una força que us farà testimonis meus a Jerusalem, a Judea, a Samària i fins als límits més llunyans de la terra* (1,5s).

Els primers testimonis del Ressuscitat són la Comunitat de Jerusalem. Un primer resum (2,42s) ha destacat llur *constància a assistir a l'ensenyament dels Apòstols, a posar en comú els béns i reunir-se per a partir el Pa i per a la pregària*.

El segon resum presenta llur compartir tots els béns. El fet diferencial d'aquest estil de vida, on *no hi havia ningú que visqués en la indigència*, és l'objectiu: *donar testimoni de la resurrecció de Jesucrist*.

A 1Jn 5 el paral·lelisme entre *tothom qui creu i tothom qui estima* subratlla la complementarietat entre fe en Déu i amor als fills de Déu. L'amor fratern neix del projecte de Déu perquè la veritable comunió amb Déu reclama la prova de l'amor als germans.

En ser sepultat, Jesús de Natzaret desapareix de l'escena pública; poc després, els seus proclamen que Ell és viu amb una Vida nova. Què ha passat?

Cap text narra el moment puntual de Jesús ressuscitant.

Als relats evangèlics d'encontres amb el Ressuscitat hi ha elements comuns: tots són en diumenge, *el primer dia de la setmana*; sempre té la iniciativa el Ressuscitat sortint a buscar els seus (i mai a l'inrevés); sempre hi ha resistència a reconèixer-lo.

Després d'aparèixer-se a Maria Magdalena, *el vespre d'aquell mateix diumenge*, amb els deixebles reunits a casa amb les portes tancades per por dels jueus, el Ressuscitat entrà dient-los: *«Pau a vosaltres»*; i els mostrà *les mans i el costat*, signe de la seva identitat de Redemptor amb *l'amor més gran*.

El do de *l'Esperit Sant* els capacita per a la missió: *Com el Pare m'ha enviat a mi, també Jo us envio a vosaltres*. Amb un encàrrec precís: *A tots aquells a qui perdonareu els pecats, els quedaran perdonats*.

Nosaltres tampoc hem vist físicament el Ressuscitat: *Feliços els qui creuran sense haver vist*. Amb fe viva per a *tenir vida en el seu Nom*.

▶ Lectura dels Fets dels Apòstols (Ac 4,32-35)

La multitud dels creients tenia un sol cor i una sola ànima, i ningú d'ells no parlava de les coses que posseïa com si fossin pròpies, sinó que tenien tots els béns en comú. El testimoni que els Apòstols donaven de la resurrecció de Jesucrist el confirmaven amb el poder que tenien d'obrar grans miracles. Tots els creients eren molt ben vistos de la gent. Entre ells no hi havia ningú que visqués en la indigència, perquè tots els qui eren propietaris de terres o d'immobles els venien, dipositaven als peus dels Apòstols el producte de la venda i era distribuït segons les necessitats de cadascú.

▶ Salm responsorial (117)

R. *Enaltiu el Senyor: Que n'és, de bo, perdura eternament el seu amor. O bé: Al·leluia.*

▶ Lectura de la primera carta de sant Joan (1Jn 5,1-6)

Estimats, tothom qui creu que Jesús és el Messies ha nascut de Déu, i no hi ha ningú que estimi el pare sense estimar els fills que han nascut d'ell.

Si estimem Déu i complim els seus manaments, no hi ha dubte que estimem els fills de Déu, ja que estimar Déu vol dir guardar els seus manaments. I aquests manaments no són feixucs, perquè cada fill de Déu és un vencedor del món. La nostra fe és la victòria que ja ha vençut el món. ¿Qui venç el món, sinó el qui creu que Jesús és el fill de Déu? Ell, Jesucrist, ha vingut a complir la seva missió per l'aigua i per la sang; no per l'aigua solament, sinó per l'aigua i per la sang, i l'Esperit en dona testimoni, ja que l'Esperit és la veritat.

▶ Lectura de l'evangeli segons sant Joan (Jn 20,19-31)

El vespre d'aquell mateix diumenge, els deixebles eren a casa amb les portes tancades per por dels jueus. Jesús entrà, es posà al mig i els digué: «Pau a vosaltres.» Després els ensenyà les mans i el costat. Els deixebles s'alegraren de veure el Senyor. Ell els tornà a dir: «Pau a vosaltres. Com el Pare m'ha enviat a mi, també jo us envio a vosaltres.» Llavors alenà damunt d'ells i els digué: «Rebeu l'Esperit Sant. A tots aquells a qui perdonareu els pecats, els quedaran perdonats, però mentre no els perdonareu, quedaran sense perdó.» Quan vingué Jesús, Tomàs, el Bessó, un dels dotze, no era allà amb els altres. Ells li digueren: «Hem vist el Senyor.» Ell els contestà: «Si no li veig a les mans la marca dels claus, si no li fico el dit dins la ferida dels claus, i la mà dins el costat, no m'ho creuré pas.» Vuit dies més tard els deixebles eren a casa altra vegada i Tomàs també hi era. Estant tancades les portes, Jesús entrà, es posà al mig i els digué: «Pau a vosaltres.» Després digué a Tomàs: «Porta el dit aquí i mira'm les mans; porta la mà i posa-me-la dins el costat.» No siguis tan incrèdul. Sigues creient.» Tomàs li respongué: «Senyor meu i Déu meu!» Jesús li diu: «Perquè m'has vist has cregut? Feliços els qui creuran sense haver vist.» Jesús va fer en presència dels deixebles molts altres miracles que no trobareu escrits en aquest llibre. Els que heu llegit aquí han estat escrits perquè cregueu que Jesús és el Messies, el Fill de Déu, i, havent cregut, tingueu vida en el seu nom.

▶ Lectura del libro de los Hechos de los Apóstoles (Hch 4,32-35)

El grupo de los creyentes tenía un solo corazón y una sola alma: nadie llamaba suyo propio nada de lo que tenía pues lo poseían todo en común. Los apóstoles daban testimonio de la resurrección del Señor Jesús con mucho valor. Y se los miraba a todos con mucho agrado.

Entre ellos no había necesitados, pues los que poseían tierras o casa las vendían, traían el dinero de lo vendido y lo ponían a los pies de los apóstoles; luego se distribuía a cada uno según lo que necesitaba.

▶ Salmo responsorial (117)

R. *Dad gracias al Señor porque es bueno, porque es eterna su misericordia. O bien: Aleluia.*

▶ Lectura de la primera carta del apóstol san Juan (1Jn 5,1-6)

Queridos hermanos: Todo el que cree que Jesús es el Cristo ha nacido de Dios; y todo el que ama al que da el ser ama también al que ha nacido de él. En esto conocemos que amamos a los hijos de Dios: si amamos a Dios y cumplimos sus mandamientos. Pues en esto consiste el amor de Dios: en que guardemos sus mandamientos. Y sus mandamientos no son pesados, pues todo lo que ha nacido de Dios vence al mundo. Y lo que ha conseguido la victoria sobre el mundo es nuestra fe. ¿Quién es el que vence al mundo sino el que cree que Jesús es el Hijo de Dios? Este es el que vino por el agua y la sangre: Jesucristo. No sólo en el agua, sino en el agua y en la sangre; y el Espíritu es quien da testimonio, porque el Espíritu es la verdad.

▶ Lectura del santo Evangelio según san Juan (Jn 20,19-31)

Al anochecer de aquel día, el primero de la semana, estaban los discípulos en una casa, con las puertas cerradas por miedo a los judíos. Y en esto entró Jesús, se puso en medio y les dijo: «Paz a vosotros». Y, diciendo esto, les enseñó las manos y el costado. Y los discípulos se llenaron de alegría al ver al Señor. Jesús repitió: «Paz a vosotros. Como el Padre me ha enviado, así también os envío yo». Y, dicho esto, sopló sobre ellos y les dijo: «Recibid el Espíritu Santo; a quienes les perdonéis los pecados, les quedan perdonados; a quienes se los retengáis, les quedan retenidos». Tomás, uno de los Doce, llamado el Mellizo, no estaba con ellos cuando vino Jesús. Y los otros discípulos le decían: «Hemos visto al Señor». Pero él les contestó: «Si no veo en sus manos la señal de los clavos, si no meto el dedo en el agujero de los clavos y no meto la mano en su costado, no lo creo». A los ocho días, estaban otra vez dentro los discípulos y Tomás con ellos. Llegó Jesús, estando cerradas las puertas, se puso en medio y dijo: «Paz a vosotros». Luego dijo a Tomás: «Trae tu dedo, aquí tienes mis manos: trae tu mano y métela en mi costado; y no seas incrédulo, sino creyente». Contestó Tomás: «¡Señor mío y Dios mío!». Jesús le dijo: «¿Por qué me has visto has creído? Bienaventurados los que crean sin haber visto». Muchos otros signos, que no están escritos en este libro, hizo que creáis que Jesús es el Mesías, el Hijo de Dios, y para que, creyendo, tengáis vida en su nombre.